

det er ligesom efterveerne af Ødipus' tragiske skæbne, der forgrener sig ud i hans families enkelte skud. Dette totale gør tilskuerens sorg så uendelig dyb.

Det er ikke et individ, der går under, men en lille verden, det er den objektive sorg, der løsladt nu skrider frem i sin egen forfærdelige konsekvens, som en naturmagt og Antigones sørgelige skæbne er som efterklang af faderens, en potenseret sorg. Når derfor Antigone, til trods for kongens forbud, beslutter at begrave broderen, så se vi deri ikke så meget den frie handling, som den skæbnesvangre nødvendighed, der hjemsøger fædrenes brøde på børnene.

Så megen frihed er der vel deri, at vi kunne elske Antigone for hendes søsterlige kærlighed, men i skæbnens afvendelige nødvendighed ligger tillige det ligesom højere omkvæd, der ikke blot indeslutter Ødipus' liv, men også hans slægt.

Mens nu den græske Antigone lever sorgløs hen således, at hvis dette nye faktum ikke var kommet til, man kunne have tænkt sig hendes liv i dets trinvis udfoldelse endog lykkeligt, så er derimod vor Antigones liv væsentlig endt.

Jeg har ikke udstyret hende nærigt, og som man siger, at et godt ord på rette sted er som guldæbler i sølvskåle. Således har jeg her lagt sorgens frugt i smertens skål. Hendes udstyr er ikke forfængelig pragt, som møl og rust kan fortære, det er en evig skat, som en tyvehånd ikke kan bryde ind og stjæle, dertil vil hun selv være for årvågen. Hendes liv udfolder sig ikke som den græske Antigones, det er ikke vendt udefter, men indefter, scenen er ikke udvortes, men indvortes, det er en åndescene.

Skulle det ikke være lykkedes mig, kære "medafdøde", at vinde jeres interesse for en sådan pige, eller skal jeg ty til en bøn om opmærksomhed, en anglen efter velvilje? Også hun tilhører ikke den verden, hvori hun lever, selvom hendes egentlige liv er blomstrende og sundt, så er det dog skjult; også hun er, skønt levende, i en anden forstand afdød. Stille er dette liv og skjult, verden hører end ikke et suk, for hendes suk er skjult i hendes sjæls løndom. Jeg behøver ikke at erindre om, at hun ingeniunde er en svag og sygelig kvinde, tværtimod, hun er stolt og kraftfuld.

Der er måske intet, der adler et menneske så meget, som at bevare en hemmelighed. Det

giver hans hele liv en betydning, som det dog kun har for ham selv, det frelser ham fra ethvert forfængeligt hensyn til omverdenen, sig selv nok hviler han salig i sin hemmelighed, det kan man næsten sige, om end hans hemmelighed var den usaligste.

Således var Antigone. Stolt er hun af sin hemmelighed, stolt af, at hun er udset til, på en underlig måde, at redde den ødipuske slægts hæder og ære, og når det taknemmelige folk tiljubler Ødipus tak og pris, da føler hun sin egen betydning, og hendes hemmelighed synker dybere og dybere ned i hendes sjæl, utilgængelig for ethvert levende væsen. Hun føler, hvor meget der er lagt i hendes hånd, og dette giver hende den overnaturlige størrelse, som er nødvendig, for at hun tragisk skal kunne beskæftige os.

Som en enkelt figur må hun kunne interessere. Hun er mere end en ung pige i almindelighed, og dog er hun en ung pige; hun er brud og dog i al jomfruelighed og renhed. Som brud har kvinden nået sin bestemmelse, og derfor kan en kvinde i almindelighed kun beskæftige os i samme grad, som hun bringes i forhold til denne hendes bestemmelse.

Imidlertid gives der analogier hertil. Man